РЕГЛАМЕНТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2022/1192 НА КОМИСИЯТА

от 11 юли 2022 година

за определяне на мерките за ликвидиране и предотвратяване на разпространението на *Globodera pallida* (Stone) Behrens и *Globodera rostochiensis* (Wollenweber) Behrens

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2016/2031 на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2016 г. за защитните мерки срещу вредителите по растенията, за изменение на регламенти (ЕС) № 228/2013, (ЕС) № 652/2014 и (ЕС) № 1143/2014 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на директиви 69/464/ЕИО, 74/647/ЕИО, 93/85/ЕИО, 98/57/ЕО, 2000/29/ЕО, 2006/91/ЕО и 2007/33/ЕО на Съвета ([1]), и по-специално член 28, параграф 1, букви а)—з) от него,

като има предвид, че:

(1) Регламент (ЕС) 2016/2031 е в основата на законодателството на Съюза относно защитните мерки срещу вредители по растенията. Тъй като с посочения регламент се въвежда нов набор от правила, той отменя, считано от 1 януари 2022 г., няколко акта, които се основаваха на предишните правила в сектора.

(2) Един от тези отменени актове е Директива 2007/33/ЕО на Съвета ([2]), в която се определят мерки срещу картофените цистообразуващи нематоди, каквито са вредителите *Globodera pallida* (Stone) Behrens (европейски популации) и *Globodera rostochiensis* (Wollenweber) Behrens (европейски популации) („посочените вредители“).

(3) Освен това, в периода след приемането на посочената директива бяха реализирани нови научно-технически достижения, отнасящи се до биологията и разпространението на посочените вредители, като успоредно с това бяха разработени нови методи за изпитване с оглед тяхното откриване и идентифициране, а също методи за ликвидирането им и за предотвратяване на тяхното разпространение.

(4) Поради това е целесъобразно да се приемат нови мерки по отношение на растенията от *Solanum tuberosum* L., различни от семена („посочените растения“), за да се ликвидират посочените вредители в нападнатите от вредители производствени обекти, в случай че бъде установено наличието им на територията на Съюза, и да се предотврати разпространението им. Някои мерки, уредени в Директива 2007/33/ЕО, по-специално онези от тях, които са свързани с откриването и предотвратяването на разпространението на посочените вредители, обаче все още са подходящи и поради това следва да се предвиди прилагането им.

(5) Компетентните органи следва да извършват като първа стъпка официални наблюдения за откриване на наличието на посочените вредители в производствения обект, в който се засаждат или съхраняват посочените растения, предназначени за презасаждане, или картофи, предназначени за производство на картофени клубени за засаждане. Правилата за такива наблюдения имат за цел да гарантират идентифицирането и, ако е необходимо, ликвидирането на посочените вредители, ако се установи наличие на такива.

(6) Целесъобразно е правилата относно официалните наблюдения за откриване да включват разпоредби относно вземането на проби и изпитването за наличие на посочените вредители, извършвани в съответствие с най-съвременните научно-технически достижения.

(7) Държавите членки следва да имат възможност за дерогация от правилата за официални наблюдения за откриване при специфични условия и в зони, определени от компетентния орган, включително, когато е целесъобразно, за цялата територия на съответната държава членка.

([1]) ОВ L 317, 23.11.2016 г., стр. 4.

([2]) Директива 2007/33/ЕО на Съвета от 11 юни 2007 г. относно контрола на картофените цистообразуващи нематоди и за отмяна на Директива 69/465/ЕИО (ОВ L 156, 16.6.2007 г., стр. 12).

(8) Официални наблюдения за мониторинг следва да се извършват в производствени обекти, използвани за производство на картофи, различни от предназначените за производство на картофени клубени, предназначени за засаждане, с цел да се определи разпространението на посочените вредители. Такива наблюдения следва да се извършват върху най-малко 0,5 % от площта, използвана през съответната година за производство на картофи, различни от предназначените за производство на картофени клубени, предназначени за засаждане. Посоченият процент на наблюдение е необходим за постигане на максимална ефективност на прегледа на положението с посочените вредители и с оглед предприемане на превантивни действия, за да се гарантира тяхното ликвидиране и предотврати разпространението им на територията на Съюза.

(9) Производствените обекти, за които е установено, че са нападнати от посочените вредители, следва да бъдат официално регистрирани, а нападнатите от вредители растения следва да бъдат официално обявени за такива, за да се даде възможност за прозрачен контрол на тези растения и за прилагането на съответните мерки.

(10) Поради това е целесъобразно да се приемат мерки по отношение на нападнатите от вредители производствени обекти и нападнатите от вредители растения, за да се гарантира, че посочените вредители са ликвидирани и няма да продължат да се разпространяват. За да бъдат пропорционални и ефективни тези мерки, те трябва да се различават в зависимост от това дали съответните растения са предназначени за презасаждане или за промишлена преработка.

(11) Целесъобразно е мерките да включват програма за официален контрол, в която да се вземат предвид, наред с други елементи, конкретните системи за производство и предлагане на пазара на растения гостоприемници на посочените вредители в съответната държава членка, характеристиките на популацията на наличните посочени вредители, използването на устойчиви сортове картофи с най-високите налични нива на устойчивост и на други агротехнически средства за премахване на вредителите, както е упоменато в точка 1 от приложение III към Директива 2009/128/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([3]).

(12) За да получи Комисията представа за мерките, предприети от държавите членки в Съюза, и за да могат държавите членки при необходимост да адаптират съответните свои мерки, до 31 януари всяка година държавите членки следва да предадат на Комисията и другите държави членки списък на всички нови сортове картофи, за които са установили чрез официални изпитвания, че са били устойчиви на посочените вредители през предходната година.

(13) Когато наличието на посочените вредители вече не е потвърдено в даден производствен обект въз основа на определени изисквания за вземането на проби, мерките в този обект следва да бъдат отменени, предвид това че в този случай фитосанитарният риск би бил незначителен.

(14) Въпреки че методът на изолиране на цисти на нематоди от остатъците, последвано от откриване и идентифициране на видовете с PCR в реално време по Beniers *et al.* 2014 ([4]), се използва в някои държави членки, процесът на валидирането му все още не е приключил. За да се избегнат евентуални смущения в откриването и идентифицирането на нематоди в държавите членки, които използват този метод, е целесъобразно поради липсата на алтернативи във въпросните държави членки да се разреши използването му да продължи в течение на преходен период, до неговото валидиране.

(15) Настоящият регламент следва да влезе в сила на третия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз,* за да се гарантира, че той ще започне да се прилага възможно най-скоро след отмяната на Директива 2007/33/ЕО.

(16) Мерките, предвидени в настоящия регламент, са в съответствие със становището на Постоянния комитет по растенията, животните, храните и фуражите,

([3]) Директива 2009/128/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за създаване на рамка за действие на Общността за постигане на устойчива употреба на пестициди (ОВ L 309, 24.11.2009 г., стр. 71).

([4]) Beniers JE, Been TH, Mendes O, van Gent-Pelzer MPE & van der Lee TAJ (2014) Quantification of viable eggs of the potato cyst nematodes (Globodera spp.) using either trehalose or RNA-specific Rea-Time PCR. Nematology, 16, 1219–1232.

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

ПРЕДМЕТ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Член 1

Предмет

С настоящия регламент се уреждат мерките за ликвидиране на *Globodera pallida* (Stone) Behrens и *Globodera rostochiensis* (Wollenweber) Behrens и за предотвратяване на тяхното разпространение на територията на Съюза.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

1) „посоченият вредител“ означава екземпляр от вида *Globodera pallida* (Stone) Behrens или вида *Globodera rostochiensis* (Wollenweber) Behrens;

2) „устойчив сорт картофи“ означава сорт, който при отглеждане ограничава значително развитието на специфична популация от посочените вредители;

3) „посочените растения“ означава:

   а) растения от *Solanum tuberosum* L. (картофи), различни от семена; или

   б) растенията, изброени в приложение I;

4) „наблюдение за откриване“ означава методична процедура за определяне на наличието на посочените вредители в определена площ;

5) „наблюдение за мониторинг“ означава методична процедура, провеждана през определен период от време за определяне на разпространението на посочените вредители в конкретна държава членка или в определена част от нея.

ГЛАВА II

ОФИЦИАЛНИ НАБЛЮДЕНИЯ ЗА ОТКРИВАНЕ

Член 3

Официални наблюдения за откриване

1. Компетентните органи извършват официално наблюдение за откриване на наличието на посочения вредител в производствените обекти, в които растенията, изброени в приложение I, предназначени за презасаждане, или картофи, предназначени за производство на картофени клубени за засаждане, трябва да бъдат засадени или съхранявани при условия, в които корените или други части на растението са в пряк контакт с почвата на производствения обект.

2. Официалните наблюдения за откриване се извършват в периода между прибирането на последната култура и засаждането на растенията или картофените клубени за засаждане, посочени в параграф 1.

Чрез дерогация от първата алинея официалното наблюдение за откриване може да се извърши:

а) по-рано от този период, при условие че компетентният орган разполага с документални доказателства за резултатите от официалното наблюдение за откриване, потвърждаващи, че посочените вредители не са били открити и че картофи и други растения гостоприемници, изброени в точка 1 от приложение I, не са били налични към момента на наблюдението за откриване и не са отглеждани след провеждането на това наблюдение; или

б) през период на отглеждане в съответния производствен обект на култури, които не се прибират, като например култури, подходящи за зелено торене, или междинни култури.

3. Официално наблюдение за откриване не се изисква за:

а) засаждането на растенията, изброени в приложение I, предназначени за презасаждане в рамките на същото място на производство, разположено в район, определен от компетентните органи;

б) засаждането на картофи, предназначени за производството на картофени клубени за засаждане, които да се използват в същото място на производство, разположено в район, определен от компетентните органи;

в) засаждането на растения от изброените в точки 2 и 3 от приложение I, предназначени за презасаждане, при които прибраната реколта подлежи на официално одобрените мерки, посочени в точка 1 от приложение II.

4. Държавите членки официално регистрират резултатите от официалните наблюдения за откриване и при поискване ги предоставят на Комисията в съответствие с образеца, установен в приложение IV.

Член 4

Вземане на проби и изпитване при официални наблюдения за откриване

1. В случай на производствени обекти, в които ще се засаждат или съхраняват картофени клубени, предназначени за засаждане, или растения от изброените в точка 1 от приложение I, предназначени за производството на растения за засаждане, официалното наблюдение за откриване включва вземане на проби и изпитване за наличие на посочения вредител, които се извършват в съответствие с приложение III.

2. В случай на производствени обекти, в които ще се засаждат или съхраняват растения от изброените в точки 2 и 3 от приложение I, предназначени за производството на растения за засаждане, официалното наблюдение за откриване включва вземане на проби и изпитване за посочения вредител, които се извършват в съответствие с приложение III.

3. Чрез дерогация от параграф 2 не се изисква вземане на проби и изпитване за посочения вредител, ако в производствения обект:

а) през последните 12 години не са установени случаи на наличие на посочения вредител въз основа на резултатите от подходящо, официално одобрено изпитване; или

б) е известна историята на отглежданите култури, като през последните 12 години в него не е имало картофи или други растения гостоприемници от изброените в точка 1 от приложение I.

Член 5

Обявяване на производствени обекти за нападнати от вредители и на посочени растения за нападнати от вредители

1. Когато е установено наличие на посочените вредители в производствен обект по време на официално наблюдение за откриване или официално наблюдение за мониторинг по член 6, и тяхното наличие е било официално потвърдено чрез изпитванията по член 4 и член 7, параграф 2, компетентните органи обявяват обекта за нападнат от вредители.

2. Посочените растения с произход от производствен обект, обявен за нападнат от вредители съгласно параграф 1, или тези, които са били в контакт с почвата, в която са били открити посочените вредители, се обявяват за нападнати от вредители.

ГЛАВА III

ОФИЦИАЛНИ НАБЛЮДЕНИЯ ЗА МОНИТОРИНГ

Член 6

Официални наблюдения за мониторинг

1. В производствените обекти, използвани за производството на картофи, различни от предназначените за производство на картофени клубени, предназначени за засаждане, се извършват годишни официални наблюдения за мониторинг, основани на риска, с цел да се определи разпространението на посочените вредители в тези обекти.

2. До 30 април всяка година държавите членки докладват на Комисията и на другите държави членки за резултатите от посочените в параграф 1 наблюдения за мониторинг, проведени през предходната година в съответствие с образеца, установен в приложение IV.

Член 7

Вземане на проби и изпитване при официални наблюдения за мониторинг

1. Официалните наблюдения за мониторинг се извършват върху най-малко 0,5 % от площта, използвана през съответната година за производството на картофи, различни от предназначените за производство на картофени клубени за засаждане.

2. Тези официални наблюдения за мониторинг включват вземане на проби и изпитване за наличие на посочените вредители в съответствие с точка 2 от приложение III.

3. Когато държавите членки използват посочения в точка 6 от приложение III размер на пробата, те предават на Комисията и на останалите държави членки подробни данни за площите, в които е била използвана проба с този размер.

ГЛАВА IV

МЕРКИ

Член 8

Мерки за ликвидиране

1. В производствен обект, който е бил официално обявен за нападнат от вредители съгласно член 5, параграф 1, компетентните органи, или професионалните оператори под официалния надзор на компетентните органи, прилагат за целите на ликвидирането на посочените вредители всички изброени по-долу мерки:

а) не се засаждат картофи, предназначени за производството на картофени клубени за засаждане;

б) не се засаждат или съхраняват растения от изброените в приложение I и предназначени за производството на растения за засаждане, с изключение на посочените растения, изброени в точка 2 или 3 от приложение I, при условие че след прибирането на реколтата тези растения ще бъдат подложени на официално одобрените мерки по точка 1 от приложение II, така че да не съществува установим риск от разпространение на посочения вредител; и

в) техниката се почиства от почва и растителни отпадъци преди или непосредствено след придвижването ѝ извън производствения обект и преди въвеждане в който и да е производствен обект, разположен извън него, който не е бил обявен за нападнат от вредители съгласно член 5, параграф 1.

2. Ако производствени обекти, които ще се използват за производство на картофи, различни от предназначените за производството на картофени клубени за засаждане, са официално обявени за нападнати от вредители съгласно член 5, параграф 1, тези производствени обекти подлежат на официална програма за контрол, целяща да се гарантира, че посочените вредители не се разпространяват извън тези производствени обекти.

В програмата за официален контрол, посочена в първата алинея, се вземат предвид, когато е приложимо, всички изброени по-долу елементи:

а) конкретните системи за производство и предлагане на пазара за растенията гостоприемници на посочените вредители в съответната държава членка;

б) характеристиките на популацията на наличните посочени вредители;

в) използването на устойчиви сортове картофи с най-високите налични нива на устойчивост (ниво на устойчивост 8 или 9 в съответствие с точка 1 от приложение V, при наличие на такава);

г) други агротехнически средства за премахване на вредителя, както е упоменато в точка 1 от приложение III към Директива 2009/128/ЕО; и

д) мерките, описани в член 12, параграф 1, буква б).

Държавите членки уведомяват Комисията и останалите държави членки за програмата за официален контрол.

3. Степента на устойчивост на сортовете картофи се определя количествено в съответствие със стандартната точкова система на оценяване, предвидена в точка 1 от приложение V.

Изпитването за устойчивост се извършва в съответствие с установения в точка 2 от приложение V протокол.

Член 9

Мерки по отношение на нападнатите от вредители растения

1. За целите на ликвидирането на посочените вредители компетентните органи, или професионалните оператори под официалния надзор на компетентните органи, прилагат всички изброени по-долу мерки по отношение на посочените растения, които са били обявени за нападнати от вредители съгласно член 5:

а) не се засаждат картофи, предназначени за производството на картофени клубени;

б) картофите, предназначени за промишлена преработка или сортиране, се подлагат на официално одобрени мерки в съответствие с точка 2 от приложение II; и

в) растенията, изброени в точка 2 или 3 от приложение I, не се засаждат, освен ако са били подложени на официално одобрените мерки по точка 1 от приложение II, така че вече са свободни от вредители.

2. Мерките, предприети съгласно параграф 1, буква б), отчитат конкретните системи за производство и предлагане на пазара на растения гостоприемници на посочения вредител в съответната държава членка и характеристиките на популацията на посочения вредител.

ГЛАВА V

УВЕДОМЛЕНИЯ ЗА ПОСОЧЕНИТЕ ВРЕДИТЕЛИ И СОРТОВЕ И ОТМЯНА НА МЕРКИТЕ

Член 10

Уведомяване за потвърдено наличие на посочения вредител върху устойчив сорт картофи

1. Професионалните оператори и всяко друго лице, което узнае за евентуални симптоми на посочения вредител, произтичащи от отслабване на устойчивостта или промяна в ефективността на устойчив сорт картофи и свързани с необичайна промяна във видовия състав на нематодите, патотипа или вирулентната група, уведомяват компетентните органи за това.

2. Във всички случаи, докладвани съгласно параграф 1, както и когато узнаят за такива случаи, компетентните органи проучват видовете картофени цистообразуващи нематоди и, когато е приложимо, съответния патотип или вирулентна група, и потвърждават тяхното наличие чрез подходящи методи.

3. До 31 януари всяка година държавите членки представят на Комисията и на другите държави членки подробни данни за потвържденията, направени съгласно параграф 2 по отношение на предходната година.

Член 11

Уведомяване за сортове, които са устойчиви на посочените вредители

До 31 януари всяка година държавите членки предават на Комисията и на останалите държави членки списък на всички нови сортове картофи, чието предлагане на пазара са разрешили през предходната година и за които са установили чрез провеждане на посочените в приложение V официални изпитвания, че са устойчиви на посочените вредители. В него сортовете се посочват заедно с видовете, патотиповете, вирулентните групи или популациите на посочените вредители, на които те са устойчиви, както и относителната им възприемчивост.

Член 12

Официално повторно вземане на проби и изпитване с цел отмяна на мерките в нападнат от вредители производствен обект

1. Компетентните органи могат да извършват повторно вземане на проби от обявен съгласно член 5, параграф 1 за нападнат от вредители производствен обект, и изпитване, в съответствие с един от изброените по-долу методи:

а) официално повторно вземане на проби от производствения обект, и изпитване, като се използва един от методите, описани в приложение III, след минимален период от шест години, считано от момента на потвърждаване на наличието на посочения вредител или считано от отглеждането на последната картофена култура; или

б) официално повторно вземане на проби от производствения обект, и изпитване, като се използва един от методите, описани в приложение III, след наводняване с вода в съответствие със следните условия:

i) наводняването се извършва в течение на непрекъснат период от 12 седмици при температура на почвата най-малко 16 °C на дълбочина от 15 cm и воден слой от най-малко 5 cm над земята;

ii) не се допуска оттичане от зоната на наводняване, дължащо се на релефа на терена;

iii) не се разрешава наводняване на производствени обекти, които са под официален контрол поради наличието на *Synchytrium endobioticum*;

iv) ако наводняването се извършва на открито или ако се използват повърхностни води от източник, за който не може да се изключи заразяване с *Ralstonia solanacearum*, в третирания производствен обект не се засаждат растения от *Solanum tuberosum* или *Solanum lycopersicum* поне през вегетационния сезон след наводняването.

Периодът, предвиден в параграф 1, буква а), може да бъде намален на минимум три години, ако са приложени ефективни и официално одобрени мерки за контрол.

2. Ако след официалното повторно вземане на проби и изпитване съгласно параграф 1 не бъде потвърдено наличието на посочените вредители, компетентните органи актуализират официалния регистър, посочен в член 3, параграф 4 и в член 5, параграф 1, и незабавно отменят всички ограничения, наложени на съответния производствен обект.

ГЛАВА VI

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 13

Преходни мерки по отношение на методите за изпитване

Чрез дерогация от член 4, параграфи 1 и 2 и член 7, параграф 2 и до 15 юли 2024 г., изпитването може да се извърши, като се използва методът на изолиране на цисти на нематоди от остатъците, последвано от откриване и идентифициране на вида с PCR в реално време по Beniers *et al.* 2014, вместо методите за откриване и идентифициране на посочените вредители, изброени в точка 1, буква б) от приложение III.

Член 14

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на третия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 11 юли 2022 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Списък на посочените растения по член 2, точка 3, буква б)

1. Растения гостоприемници с корени:

   Solanum lycopersicum L.

   Solanum melongena L.

2. Други растения с корени:

   Allium porrum L.

   Asparagus officinalis L.

   Beta vulgaris L.

   Brassica spp.

   Capsicum spp.

   Fragaria L.

3. Луковици, клубени и коренища, които не са подложени на официално одобрените мерки, посочени в точка 1, буква а) от приложение II, отгледани в почва и предназначени за презасаждане, различни от тези, за които има данни, под формата на обозначение върху опаковката им или под друга форма, че са предназначени за продажба на крайни потребители, които не се занимават професионално с производство на растения или на рязан цвят, на:

   Allium ascalonicum L.

   Allium cepa L.

   Dahlia spp.

   Gladiolus Tourn. Ex L.

   Hyacinthus spp.

   Iris spp.

   Lilium spp.

   Narcissus L.

   Tulipa L.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Официални мерки по член 3, параграф 3, буква в), член 9, параграф 1, букви б) и в) и по точка 3 от приложение I

1. Официално одобрените мерки съгласно член 3, параграф 3, буква в), член 9, параграф 1, буква в) и в точка 3 от приложение I са, както следва:

   а) обеззаразяване чрез подходящи методи, така че да няма установим риск от разпространение на посочения вредител; или

   б) отстраняване на почвата чрез измиване или изчеткване до практически пълното ѝ премахване, така че да не съществува установим риск от разпространение на посочения вредител, и обезвреждане на отпадъчната почва в съответствие с процедура, за която е установено, че няма риск от разпространение на посочения вредител.

2. Официално одобрените мерки съгласно член 9, параграф 1, буква б) са доставяне до преработващо или сортиращо предприятие с подходящи и официално одобрени процедури за обезвреждане на отпадъци, включително отпадъчна почва, за които е установено, че не носят риск от разпространение на посочения вредител.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Вземане на проби и изпитване в съответствие с членове 4 и 7

1. Вземането на проби и изпитването за целите на официалните наблюдения за откриване, посочени в член 4, параграфи 1 и 2, се извършват, както следва:

   Вземането на проби включва почвени проби със стандартна норма от най-малко 1 500 ml почва/ha, събрани от поне 100 убождания/ha, за предпочитане в правоъгълна решетка с не по-малко от 5 m ширина и не повече от 20 m дължина между точките на вземане на проби, обхващащи целия производствен обект. Цялата проба се използва за по-нататъшно изследване, т.е. екстракция на цисти, идентификация на вида и евентуално определяне на патотипа/вирулентната група.

   Изпитването включва следните методи за екстракция на посочения вредител, описани в съответните валидирани и международно признати диагностични протоколи:

   а) по отношение на екстракцията — методи на основата на апарата на Fenwick, центрофугата на Schuiling, елутриатора на Seinhorst или елутриатора на Kort;

   б) по отношение на откриването и идентифицирането — един от следните методи:

      i) изолиране на цисти на *Globodera* от остатъците въз основа на морфологията на цистите, последвано от идентификация на вида, основаваща се на морфологията на отделните цисти и ларви, в съчетание с конвенционалния PCR тест по Bulman & Marshall, 1997 ([1]) (в случай на съмнение за наличие на *G. Tabacum* допълнително може да се изпълни конвенционалният PCR тест по Skantar *et al.*, 2007 ([2]));

      ii) изолиране на цисти на *Globodera* от остатъците въз основа на морфологията на цистите, последвано от идентификация на вида, основаваща се на морфологията на отделните цисти и ларви, в съчетание с PCR в реално време по Gamel *et al.*, 2017 ([3]);

      iii) изолиране на цисти на нематоди от остатъците, последвано от откриване на вида с PCR в реално време по Gamel *et al.*, 2017 ([3]).

2. Вземането на проби за целите на официалното наблюдение за мониторинг, посочено в член 7, се извършва по един от следните методи:

   а) вземане на проби, посочено в точка 1, с минимална норма на пробовземане от най-малко 400 ml почва/ha;

   б) целенасочено вземане на проби от поне 400 ml почва след визуален преглед на корените, при наличието на видими симптоми; или

   в) вземане на проби от най-малко 400 ml почва от площи, от които е прибрана реколта от картофи, при условие че историята на производствения обект, в който са отгледани картофите, може да бъде проследена.

   Изпитването за целите на официалното наблюдение за мониторинг, посочено в член 7, се извършва в съответствие с точка 1.

3. Чрез дерогация от точка 1 стандартната норма на пробовземане може да бъде намалена до минимум 400 ml почва/ha във всеки от следните случаи:

   а) има документирано доказателство, че картофи или растения от изброените в точка 1 от приложение I, не са отглеждани и не са били налице в производствения обект през шестте години, предшестващи официалното наблюдение за откриване;

   б) при последните две последователни официални наблюдения за откриване не са открити екземпляри от посочения вредител в проби от 1 500 ml почва/ha и след първото извършено официално наблюдение за откриване не са отглеждани картофи или растения от изброените в точка 1 от приложение I, различни от тези, за които се изисква официално наблюдение за откриване в съответствие с член 4, параграф 1;

([1]) Bulman, S.R. & Marshall, J.W. (1997). Differentiation of Australasian potato cyst nematode (PCN) populations using the Polymerase Chain Reaction (PCR). *New Zealand Journal of Crop and Horticultural Science* 25, 123-129.

([2]) Skantar, A.M., Handoo, Z.A., Carta, L.K., Chitwood, D.J. (2007). Morphological and molecular identification of *Globodera pallida* associated with Potato in Idaho. *Journal of Nematology* 39(2), 133-144.

([3]) Gamel, S., Letort A., Fouville D., Folcher L., Grenier E. (2017). Development and validation of real-time PCR assays based on novel molecular markers for the simultaneous detection and identification of *Globodera pallida*, *G. rostochiensis* and *Heterodera schachtii*. *Nematology* 19 (7):789-804.

в) при последното официално наблюдение за откриване, при което размерът на пробата трябва да е бил не по-малък от 1 500 ml почва/ha, не са открити екземпляри от посочения вредител или цисти на посочения вредител без живо съдържание и от последното извършено официално наблюдение за откриване в производствения обект не са отглеждани картофи или растения от изброените в точка 1 от приложение I, различни от тези, за които се изисква официално наблюдение за откриване в съответствие с член 4, параграф 1.

4. Нормата на пробовземане може да се намали за площи, съответно по-големи от 8 ha и 4 ha, във всеки от следните случаи:

а) по отношение на стандартната норма, посочена в точка 1, проби от първите 8 ha се вземат при определената норма, която обаче може да се намали за всеки допълнителен хектар до минимум 400 ml почва/ha;

б) по отношение на намалената норма, посочена в точка 3, проби от първите 4 ha се вземат при определената норма, която обаче може да се намали още за всеки допълнителен хектар до минимум 200 ml почва/ha.

5. Използването на намаления размер на пробата, посочен в точки 3 и 4, може да продължи при последващите официални наблюдения за откриване, посочени в член 3, параграф 1, докато в съответния производствен обект не бъдат открити посочените вредители.

6. Стандартният размер на пробата от почвата може да се намали до минимум 200 ml почва/ha, при условие че производственият обект е разположен в зона, обявена за свободна от посочения вредител, и е обозначен, поддържан и проверяван според съответните международни стандарти за фитосанитарни мерки (МСФМ № 4) ([4]).

7. Минималният размер на пробата от почвата във всички случаи е 200 ml почва от производствен обект.

([4]) МСФМ № 4. 1995. Requirements for the establishment of pest free areas. Rome, IPPC, FAO. https://www.ippc.int/en/publications/614/

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

Образец за наблюдение по членове 3 и 6

Образец за представяне на резултатите от наблюдението на **картофените цистообразуващи нематоди** от картофената реколта от предходната година.

Моля, използвайте тази таблица само за картофи, чиято реколта е прибрана във вашата страна

Държава членка **или** **зона**	**Вид наблюдение (откриване/ мониторинг)**	**Обща добивна площ (ha)**	**Зона, в която е извършено пробовземането** (1)	**Норма на пробовземане**	**Нападната от вредителя според лабораторно изпитване**				**Друга информация**
					Само G. p. (2)	**Само G. r.** (3)	G. p. (2) и G. r. (3) заедно в същия производствен обект	**Обща площ на нападнатата от вредителя зона**	

(1) Да се попълни само в случай на наблюдения за мониторинг.
(2) G. p. = *Globodera pallida*.
(3) G. r. = *Globodera rostochiensis*.

ПРИЛОЖЕНИЕ V

Количествено определяне на степента на устойчивост на сортовете картофи и протокол за изпитване за устойчивост, както е посочено в член 8, параграф 3

1. Степен на устойчивост

Относителната възприемчивост на даден сорт картофи се определя в съответствие с точковата система на оценяване, посочена в таблицата и формулата по точка 2.16. Степен 9 съответства на най-високото ниво на устойчивост.

Стандартна точкова система на оценяване във връзка с относителната възприемчивост на сортовете картофи към посочените вредители

Относителна възприемчивост (%) (ОВ)	Степен
≤ 1	9
1<ОВ≤ 3	8
3<ОВ≤ 5	7
5<ОВ≤ 10	6
10<ОВ≤ 15	5
15<ОВ≤ 25	4
25<ОВ≤ 50	3
50<ОВ≤ 100	2
> 100	1

2. Протокол за изпитване на устойчивостта

2.1. Изпитването се извършва в карантинно съоръжение на открито, в оранжерии или в климатични камери.

2.2. Изпитването се извършва в саксии, всяка от които съдържа най-малко един литър почва или друг подходящ субстрат.

2.3. Температурата на почвата в използваните за целта съдове в процеса на изпитването не надвишава 25 °C и се осигурява достатъчно поливане.

2.4. При засаждане на изпитвания или контролния сорт се използва конус с едно око от всеки изпитван или контролен сорт.

2.5. Сортът картофи „Дезире“ (Désirée) се използва като стандартен възприемчив контролен сорт при всяко изпитване. Могат да се прибавят допълнителни, изцяло възприемчиви контролни сортове с местно значение за вътрешни проверки.

2.6. Следните стандартни популации на посочения вредител се използват при изпитванията за устойчивост на патотипове Ro1, Ro5 на *Globodera rostochiensis* и патотипове Pa1 и Pa3 на *Globodera pallida*:

Ro1: популация Ecosse

Ro5: популация Harmerz

Pa1: популация Scottish

Pa3: популация Chavornay

Могат да се прибавят други популации с местно значение. За тези популации трябва да е налице документация за това как е бил определен техният патотип. Могат да се добавят нови вирулентни популации, като се вземат предвид случаите, в които тези популации може все още да не са стабилни и патотиповете все още да не са установени.

2.7. Идентичността на стандартната използвана популация се проверява чрез подходящи методи. Препоръчително е в изпитването да се включат поне два устойчиви сорта или два стандартни диференциални клона с известно ниво на устойчивост.

2.8. Инокулумът от посочения вредител (Pi) се състои от общо 5 заразни яйца и ларви на ml почва. Посоченият вредител може да се въведе като цисти или като съчетание на яйца и ларви в суспензия.

2.9. Жизнеспособността на съдържанието на цисти на посочения вредител, използвани като източник на инокулума, трябва да е най-малко 70 %. Препоръчително е цистите да са на възраст от 6 до 24 месеца и да се съхраняват поне 4 месеца при температура 4 °C непосредствено преди употреба.

2.10. За всяка комбинация от популация на посочения вредител и изпитван картофен сорт трябва да има поне 4 повторения (саксии).

2.11. Времетраенето на изпитването е най-малко 3 месеца и преди приключване на експеримента се проверява зрелостта на растящите женски.

2.12. Цистите на посочения вредител от 4-те повторения се екстрахират и се броят отделно за всяка саксия.

2.13. Крайната популация (Pf) на стандартния възприемчив контролен сорт в края на изпитването за устойчивост се определя като се преброяват всички цисти от всички повторения, както и яйцата и ларвите от най-малко 4 повторения.

2.14. Трябва да се постигне коефициент на размножение на стандартния възприемчив контролен сорт най-малко 20 × (Pf/Pi).

2.15. Коефициентът на вариране (CV) на стандартния възприемчив контролен сорт не трябва да надвишава 35 %. Други статистически изпитвания могат да бъдат приложени на по-късен етап, ако има доказателства, че тези изпитвания ще увеличат точността на резултатите от изпитванията.

2.16. Относителната възприемчивост на изпитвания сорт картофи спрямо стандартния възприемчив контролен сорт се определя и изразява като процент според формулата:

$Pf_{\text{изпитван сорт}}/Pf_{\text{стандартен възприемчив контролен сорт}} \times 100\ \%$.

2.17. Ако изпитван сорт картофи има относителна възприемчивост от 3 % или повече, достатъчно е преброяване на цистите. В случаите, в които относителната възприемчивост е по-малка от 3 %, освен цистите се преброяват също яйцата и ларвите.

2.18. Когато резултатите от изпитванията през първата година покажат, че даден сорт е изцяло възприемчив към даден патотип (когато степента е < 3), няма изискване тези изпитвания да се повтарят през втората година.

2.19. Ако изпитваният сорт не е напълно възприемчив към даден патотип (когато степента е ≥ 3), резултатите от изпитванията трябва да бъдат потвърдени от поне още един опит, извършен през друга година. Средната аритметична стойност на относителната възприемчивост през двете години се използва за извеждане на степента в съответствие с таблицата в точка 1.